

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• HOCHBAUER GYULA

EGY KOSSUTH-ÜNNEPRE GONDOLVA MÁRCIUS 15-ÉN

Március 15-e Kossuth Lajosra is emlékezteti a barcasági magyarságot. Több ízben is írtunk a Hétfaluban a barcasági Kossuth-kultusról. Egykor születéséről, névnapjáról is megemlékeztek e vidéken is. Párját ritkító ünnep volt a nagy államférfi születésének centenáriuma. Erre a hajdani ünnepre gondolva is ünnepelhettünk ezen a március 15-én. Persze, nem lehet minta számunkra az akkori ünnepi pompa, de szabadságra ösztönöz a példa. A szabadság bátorsága közösségi fogantatású, s változatos formákban válósulhat meg, de félreismerhetetlenül: cselekedeteinkben, gondolatainkban, szavainkban, csendjeinkben.

“KOSSUTH-ÜNNEPEK

Brassó, szept. 20. (Brassóban)

Széles e hazában mindenütt ünnepet ült tegnap a magyar. Brassó is megkezdte az ünneplést. Csütörtökön este a magyar diákság és ifjúság nagy számban vonult fel a cenk ormára, az ezredéves magyar államiság szimbólumához, a millenniumi emlékszoborhoz, hogy ott áldozzon Kossuth Lajos dicső emlékének. Esti 7 órától fél 11 óráig fényárban úszott a cenki orom monumentuma. Ragyogó fénnel lobogtak az örömtűzek, s zengett a hazafias magyar dal. A ragyogó égbolt milliárd csillagszemével nézett alá a lelkes magyar ifjúságra, s a nyájas hold ezüst fényével emelte az ünnepi hangulatot.

Piros-fehér-zöld görögtűzek egymás után gyúltak ki messzire hirdelve a nemzetiségek lakta vidéknek, hogy ünnepel a magyar. Az est fenséges némaságában messze elhangzott a Himnusz s a Kossuth-nóta lélekemelő dallama. Egyszerű, de szép ünnepély volt a cenki ünnepély Kossuth Lajos százados évfordulójának előestéjén. Pedig ez csak a bevezetése volt a mi holnapi nagy ünneplésünknek.

Tegnap zászlódíszolt a város s így lesz egész hétfőig.

Holnap délelőtt 10 órakor ünnepi isztentisztelet lesz az ev. ref. hívek Rezső körúti templomában, 11 órakor nemzeti

ünnepély a Vigadóban, 1 órakor társas ebéd a Vigadó kék termében. Este 8 órakor a régi “Oroszlán”-ban derék vasutasaink tartanak ünnepélyt. A holnapi nap szép napja lesz a brassói magyarságnak. Minden igaz magyar ott lesz e hazafias ünnepeken, s hisszük, hogy a nemzetiségek elfogulatlan fiai is szívben velünk fognak ünnepelni.”
(Brassói Lapok, 1892. szeptember 21., 181. sz.)

Most egy példára gondolok csak az elmúlt 130 évből: a Sipos Jánosné Bereczki Anna példájára, hogy valamelyest Kossuthnál is maradjunk. Tájainkon közismert, hogy a hétfalusi csángók e nagyasszonya hogyan rótt le népe hálóját az iránt a Kossuth iránt, akinek többek között a jobbágyság alóli felszabadulását is köszönheti. Mondák övezik ezt a cselekedetet, anynyira felemelő, s mégis mélyen emberi. Gyermekkoromban sokáig alig hittem, hogy igaz lehetett. Pedig a valóság nem zárja ki a fennköltiséget. Az 1848–49-es Történelmi Lapok egyik írása több koronatanút is megidéz, akik közül a korabeli brassói honvédegylet elnökének, Jeszenszky Istvánnak a szerepéről több helyen olvashattunk. Az említett lap egyik brassói szerkesztője volt az akkori királyi tanácsos Koós Ferenc, Brassó vármegyei tanfelügyelő, aki elküldés előtt lemásolta a ravatali lepel ügyintéző leveleit, amelyek „a Kossuth halálára és temetésére vonatkozó relikviák között a legértékesebbek”:

I. Sipos Jánosné levele Helfy Ignáchoz. Csernátfalva, 1893. augusztus hó 12-én

II. Helfy Ignác levele Sipos Jánosnéhoz. Budapest, 1893. okt. 2.

III. Helfy Ignác levele Sipos Jánosnéhoz. Budapest, Kisfaludy utca 10. nov. 24. 1893.

IV. Dr. Basso Arnoux levele Sipos Jánosnéhoz. Turin, 1893. dec. 22., Academia Albertin.

V. Dr. Basso Arnoux sürgönye Sipos Jánosnéhoz. Turin. Brassó Ungaria, 1894. márc. 25.

Istók János: Kossuth Lajos, terrakotta érem, 117 mm, 1953

VI. A Brassó megyei 1848–49 honvédegylet köszönő irata Sipos Jánosnéhoz. Brassó, 1894. Márc. 27., szám: 31.

VII. Dr. Basso Arnoux Névjegye Siposnéhoz Budapestről Kossuth temetése alkalmával.

VIII. Dr. Basso Arnoux levele Sipos

Jánosnéhoz. Budapest, 1894. júl. 25.

IX. Sipos János levele Koós Ferenchez. Csernátfalva, 1894. nov. 13.

X. A turini vámhivatal 6 drb. okmánya és Dr. basso Arnoux egy drb. 126 frank 25 cm-ről szóló számlája

(Brassói Lapok, 1902, szeptember 21.)

• HOCHBAUER GYULA (SZERK.)

AZ ÉLET ÉLMÉNY AKKOR IS, HA NEM MINDIG RÓZSÁS

(Folytatás előző lapszámunkból.)

Mindjárt éreztem, hogy ők ketten szönek valamit. S azt mondja nekem: ó, te Mancsi, tudod, hogyha valakiért jót tudsz tenni az életben, hát most az egyszer segítsd ki ezt az embert, mert nem akar menni Bukarestbe. Mondom: de hogy szabad neki, hogy ilyesmit mondjon, hogy én neki mennyasszonya vagyok. Másnap reggel ment Szentgyörgyre áruért, és mikor jönnek vissza, a tasakban hoz egy pár kari-kagyúrút, és én akkor ismertem meg ezt az embert. Három hét után megesküdtünk, és megmaradtunk egymás

mellett. Hát még néha voltak botlások is... de úgy voltunk nevelve, hogy túrni, szenvedni és kitartani kell. S jó volt. Jó volt, mert legalább élő példa a gyermekeinknek is.

Hány gyermeke van Margit néninek?

Három. Az első fiacskám, Istvánka meghalt ,57-ben, mikor volt a paralízis járvány. A gyermeknek napszúrása volt, és hiába mondtam az orvosnak, hogy a gyermeknek napszúrása van. Mert a mezőn voltunk pityókakapálni, és a gyermek levette a kalapocskát a fejről, és a nap megsütötte.

(Folytatása a 4. oldalon.)

● MESÉLTE FEJÉR GYÖRGY PÜRKERECEN, JEGYEZTE HORGER ANTAL

CSÁNGÓ NÉPMESE

Volt eccer, hól nem vólt, miég az óperenciás tengeren es tul vólt, vuót eccer egy igén, igén szegény ember. Annak vólt egy egyetlen fíjacskája. Annak az iédes anyja mékhalt s az apja félnevelte eszt a legényecskét annyira, hogy ety tizenkiét éves koráig. Akkor feltarisznyált neki, aszt monta neki: Na kicsiny fíjacskám, ennyire fölneveltelek, de már nem bírlok ruházni, hát véd el a legnagyobb utat és indul el, mer már kényerét keresshecc fíjam.

A gyermek elment, hetedhét országon keresztül mimment egy nyári alkonyatéstén eliért egy roppant erdőbe, niézett erre, arra, de nem vuót hova mennyen tovább. Mit látott az erdőben, a mint utazott, járt? Látott üő ety kis gyertyavilágot egy hején. Hát üő odavánszorgott, hogy lászon, mert abban az erdőben valami kérésztén embér kellött lakjék, mer gyertya égett. Oda ment a házbo az ablak alá. Biéte-kint a házbo, hát mit látott, mint egy öreg, vién szakállos embért! Gondolkozott, hogy biémennyen-e a házbo, mert irtózott is attól az embértől.

Biément a házbo.

Aggyonisten juó éstét apám uram! Így szólította az öreg embért. Aszonygya az öreg embér: Te kicsiny embér, hát hol jársz? Kilencáz esztendő őta lakom ebbe az erdőbe s miég sohasé láttam ijjen embért min te vagy. Mi járásbo vaty te, hogy erre hanyóttól, erre a ligetre? – Mékhólt neki az anyja, mongya a fíju, s az iédes apja nem birja többet nevelni. – No fíjam, jó, hogy az isten ide vezérlött, inset nem bocsátlak tovább. Van nekem kiét malackám és félfogadlak téged kiét esztendőre szolgálának, hogy azokat üőrizzed. Akkor este vacsoráltak együtt ketten és mikor réggelre virrattak, feltarisznyált az öreg neki eleségét. Aszonygya neki: Nó fíjam, most kibocsátom a malacokot, de te azér ne busujj, ha futnak. Engedd addig ményenek, mik kedvik tartya, csak menny utánnik. A malacok szaladni kesztek mind a kettő, s a gyermek utánnik. Mire átol iérték a vizön, ojjan soványok lettek a malacok, hogy elig tengétek s miégés méntek tovább eliérték ety cséndes folyóvizét, s azon es átol méntek. Mihent átolméntek a malacok oan kövérek lettek. És ő es oan. Mán tovább méntek a malacok és mit látott üő? Egy kopasz hegyét, mejen csak imitt-amott vuót egy szál fü. Egy nagy csorda ökröt vót rajta s oan kövérek vótak, hogy csak elig vótak el

azon a kopac dombon.

Tovább méntek, s akkora naty füvet iérték, hogy elig láccott ki miég a fejik es, és ojan hitványak vótak az ökrök abba a nagy fübe. Tovább méntek s mit látott? – Egy naty kertét s abba kiét szelindek kutya ugy verekédett, hogy vérbe keverték egymást. Hát üő már hátra maratt, annyira csudálto azokat a hitvány ökrököt. Elméntek onnat a malacok s asztán mit látott még? Ety kicsi házikót. Mэгnyilt a házikócskán az ajuó s a malacok biéméntek. Mire üő odaért, beniezett az ajuón s lássa, hoty kiét anygyal lett a malaacokból s terített asztal és iétel, ital az asztalon. Üő nem ment bié a házbo, csak küjjele maratt, eliévette a tarsznyáját s ette, a mit adott a gazdájó. Estére felie a kiét anygyalból malac lett ujból, kijöttek s az ajuó becsapuódott utánnik. Onna méntek a malacok egyenesen haza s üő vándorolt utánnik. Másnap ugyanvaluós aszt az utat járták. No kitüőlt a kiét esztendő neki, mer kiét napbuól állott az esztendeje. Monygya a gazda neki. No szeretett fíjam, minekokájér hogy húségésen viseltéd magadot, hát ién mégajándékozlak tiégedét ety pikszissel. Hanem azon pikszist soha fél ne nyizsd, valameddig vissza nem térsz a te iédes apád házábo. Ién neked feltarisznyálok fíjam utravaluót, hogy visszatérj a te hazábo. De minekelötte elbocsátanálak, mék tégedét felkiérlek, mit láttál te a te jártodban?

A gyermek monta, hogy a malacok méntek jáccadozva egy sebés fojviznek s átol a vizen s üő es utánnok. Ojan soványok lettek a malacok s üő es, hogy alig birtak már menni tovább. Erre aszt monygya az öreg embér neki: No fíjam ez aszt jelenti, hogy levetkőzted a te búneidet, az ó Ádámot s isteen neked megbocsát a te uj utadon.. No hát tovább mit láttál?

Eliértünk egy cséndes folyóvizet s azon is átolusztattunk.

Ez aszt teszi fíjam, hogy Isten elött bevallottad a te búneidet s Isten az uj Ádámot felölötszette réád, ujjá születtél. Hát tovább miég mit láttál?

Láttam egy nagy kopasz hegyét, ittott vót rajta ety csokort fűszál, s rajta egy naty csorda ökröt, elig birták magukot a naty kövérségtől.

– Ez aszt teszi fíjam, hogy a mely gazda a másébol akarja hizlalni a marháját, hogy abból majd meghiznak, hát annál soványabbak, mert az ojan átkozott jószág nem használ semmi marhá-

nak. Hát tovább mit láttál?

– Láttam ety naty kert vólt, kiét felül kiét szelindek kutya ugy verekédtek, vérbe keverték egymást.

Az aszt teszi fíjam, hogy a mej embér ezen a világon összeszólalkozva haragudnak és a véguórán is még nem bocsátanak egymásnak, a más világon es ijen zavarban vannak egyik a mással. Hát tovább miég mit láttál fíjam?

Láttam ety kis kápolnát. Mire odaiérték a malacok, biéméntek oda. Mire ién biétekintettem a házbo, roppant fényesséig vuót a házbo, kiét anygyal ült a terített asztalnál. Onnan asztán éstve felie kijöttek, kiét malac lett a kiét Anygyalból és ujra visszatértek a gazdájókhoz.

S a gazda aszonygya, hogy mennyország vólt az a ház, a hól az anygyalok évettek.

Akkor még aszonygya a gazda: No fíjam, látom, hogy eccerü meggondolásu gyermek vagy, azért már visszabocsátlak a te apád házához.

Má most elbocsúsztak egymástól. Aszonta a remete:

– Isten véled, fíjam. És isten velem is. Aszt az egyét mek hagyom neked, hogy aszt az ajándékokot, a mejet ién neked biétettem, fél ne bondzsd, míg az apád házábo nem iérsz.

Szegény gyerek utra kelt hazfele. Ammind jött, hetedhét országon keresztül, egy erdőn jött átol, egy nagy erdőn. Nyári nap vuót, meleg idű. Üő eliért egy forrásig, ott leült, hogy igyék ety kis vizet és égyék es. De üő gondolkozott magában. Mi tevüös légyen, hogy ez a remete ugy mékhatyta neki, hogy fél ne boncsa a pikszist. Méktekinti, hogy mi van abban. Eliévte mék félnyitta. Egyebet nem látott belüőlle, mint kiét pillanguót s a kirepült belüőlle. Üressen maratt a pikszis. Üő mán busult, sirt magában, hogy mi tevüös légyen. Odatalált egy vasfejű farkas, asszonygya neki:

– Mér sirsz te, kicsi gyerek itten?

Hogy ne sirnék, mer kiét esztendei szolgálatom elvesztettem.

Asztmonygya a vasfejű farkas:

– Hát a szolgálat bére mi vuót neked? No fíjam, ha te szót fogacc, a mire felkiérlek tégedét, és méktartod aszt húségésen, hát ién vissza fogom hozni a te kincsedét. No fíjam, fogadd fél itt elöttem, ájj térdre, fogd fél a kiét kezédét, hoty te aszt méktartod húségésen. Neked nem szabad feleségét venni sohase, sem fejrniéppel

ety házban lakást nem szabad venni.

Erre mégeskette üőt.

– No fíjam – asztmonygya –, nyitsd ki a te pikszisedét én kimenyek a naty hegyre egyét, kettőt, hármát kijáltok s annak vissza kell menni, ha a föld el nem hasad. Mikor kijáltott egyét, ojat ordított, hogy a fák a hegyeikkel a földre hajoltak. Mikor a másodikat kijátotta, éppen mint a fegyverből a golyók, a pikszisbe visszaméntek az elveszett kincsek. És még ety harmadikat es rikoltott.

Onnat asztán visszamént a vasfejű farkas a gyermekhez. Nohát fíjam viszsza kaptad a naty kincsekét?

Meg.

No fíjam, a melyet felfogattál, azon húséget tisztán tartzsd még a te fejedben.

Elbucsúsztak egymástól:

– Isten veled, Isten velem!

Im, onnat a fíju elvándorlott hazájig. A házbo biément s apja monta:

– Ó fíjam ijen kurta idű alatt mennyit vándorlottál; nem tudom mi kincsekét hoztál vóna az ién örömöme?

Akkor letette a tarisznyát az asztalra s miég vuót benne elesiéig, a kit a gazdája rakott bele. Monta az apjának, hogy vacsorájanak immá, mer miég hozott onnat a hol lakott üő. Az apja nem egyézett bele. Monygya neki:

– No fíjam, elébb mutazsd még a kincsekét, mejeket hazahoztál a járásodból s a szolgálatodból.

Akkor kivette a tarisznyából a pikszist, letette az asztalra és felnyitotta.

– Itt vannak, apám, azon kincsek mejjekkel az ién juó gazdám mégajándékozott engem az ién fíraccságom után.

Annyi arany kiduvatt belüőlle, hogy az asztalnak a széjén és a szegelletin fojt le. Na. Aszonygya az apja neki:

Látom, hogy húségesen szolgáltál, mert annyi kincset hoztál olyan rövid idű alatt. Hol szereszted eszt a naty kincset? Most mán hálistennek van miből éjjünk fíjam, szerencsés vagy ezen a világon.

Vuót nekik ety kis gyenge házik. Aszt monta neki:

– Fíjam, csájunk má most egy ügyes házot, mer van miből kőccsünk.

Csáltattak ety szép házot, mej sorokon forduló vót.

Üdüőtelve, a legény felnüött 20 éves korájig, de üő mindig csak szomorú vuót örök életibe. Ezen fogadás örökké a szive mellett fekütt, a mit félfogadott a vasfejű farkasnak. Vót neki ety testvérnénje is, férjnél vót. A szomszédasszonnyal kiérdeszték, mért ojan bus mindenha, mikor mindenik van most. Addig tudakozták tőlle, a míg elmonta, hogy mi történt rajta.

(Folytatása a 3. oldalon.)

● MESÉLTE FEJÉR GYÖRGY PŪRKERECEN, JEGYEZTE HORGER ANTAL

CSÁNGÓ NÉPMESE

(Folytatás a 2. oldalról.)

Monták:

– Ó ne busuj te azér, az a vasfejű farkas istentuggya hol jár eddig. Azér te mékházasodhatol, ne busuj egytet se.

Elmentek a szomszéd faluba, hoty kérjenek még egy léányt feleségül. Még is igiérték neki a léányt. Elmént a násszal a léány után, hogy elhozza. Mire hoszták, áthatoltak ety kis erdőn. Abba vuót ety szíép forráskut. Megállították a szekeret és leszállottak, hogy igyanak friss vizét.

Mire oda iérték vóna a kuthoz, ott vót három szelindek kutya. Fiéltek odamenni a kuthoz. A vüőlegénynek vuót a zsebében egy darabocska kalács, mejet a menasszony adott vót. Három részre törte és a három kutyánok oda vette. A kutyák nem bántották s ittak rëndésen vizét. Mire visszafordultak vóna odajért a vasfejű farkas. Monta neki:

– Hát ity tartottad fogadásodat, mejet felfogattál hüséggel?

Felölelte és elvitte a vüőlegényt a vasfejű farkas. Most a menyasszonyt nem vót hova vigyék, hát visszavitték a honnan hoszták.

A szegény legényt felvitte a vasfejű farkas az üő tanyájára. Vuot neki kilencász darab juha és tette üöt juhásznak kilenc esztendüöre, hogy nem tartotta be fogadását. De az a három szelindek kutya nem maratt el tőle, mind késérték üöt. A vasfejű farkasnak még iélt az üő anyja az üő barlangjokon. Monta a fíjának, mér vitte aszt az embert az üő tanyájokra. Még a fíja elmonta, hogy ne mijen fogadást szerzett véle s nem teljesítette. Nohát, aszonygya, bocsászd ki a juhokkal és ott elszaggathatod. Aszonta a vasfejű farkas:

– Hogy bátorkodnám ? három kutyájo van, nagyobbak mint ién, azok megesznek engemét.

– No, ha másképpen nem mersz hozzáfogni, nyúzzál mek kilenc berbécset, vidd bé ebbe a barlangba, mejön vagynak három vaskapuk, hidd bé a kutyákat, hogy egyenek ott, akkor zárd le üőköt, mek künn a pusztán csálhac vele, a mit akarsz.

Ügy is cselekedett a vasfejű farkas, akkor kiment a pusztára a legényhez. Felkérte, hogy miféle halált kíván most, hogy nem bírta fogadását teljesíteni. Akkor a legény asztmonta:

– Nem bánom, csáj mit akarsz velem, csak hágiak fel erre a fügefára. Van nekem három nótám és kilenc kijátásom, akkor csáj velem, mit akarsz. No, akkor üő eliénekelt egy nótát s rikojtotta a kutyákat. Eggyet hivott Audznak, egy-

gyet Riguónak, eggyet Kopacnak.

A kutyák hallották a barlangban aszt monta Audz:

– Vigyázz, mert a mi gazdánknek vége van.

Megint iénekelt másoccor es, mégest rikojtotta:

– Audz, Riguó, Kopac. Harmadik nótát es elfutta és újra rikojtotta a kutyákat. Akkor leszakították a vaskapukat és odarohantak hezza. Monták:

– Mit poroncsolsz kedves gazdánk?

– Lássátok, szeretett kutyáim, ez a vasfejű farkas az ién iéletemből ki akar pusztítani, csájakat vele a mit akartok.

Akkor az Audz méragatta a vasfejű farkast, odadopta a Riguónak, a Riguó meg a Kopachoz lökte. A Kopac úgy elnyelte, mint ha sose lett vóna. Üő még leszállóit a fáról. Nem vuót más, csak a három kutya s üő s a juhok. Visszafordította s elüszte a vasfejű farkas barlangjáig. Meggyujtotta a barlangot, még eliégette a vasfejű farkasnak az annyát benne. Akkor eljött egy forgószíél, még a hammát es elvitte, ő meg elhajtotta a juhokat hazájába. Esve hazajért az üő apjának a házához az udvarba. Az apja nem gondolhatta, hoty ki hajcsa azokat a juhokat az üő házához. Örvendett, hogy az üő fíja megint egy naty sereg juhokkal hazajérkezött, az isten méksegítette. Mire a fíju bément vóna a házba, a három kutya odaállott az ablakhoz és asztmonták neki:

– Szeretett gazdánk, minekutána mi el völtünk átkozva a mi anyánk méhétől fogva, hogy addig meg ne szabadujjunk a kutyabüörtől, valameddig egy keresztyén embert meg nem mentünk a háláltól, meg az a keresztyén ember nekünk hármunknak egy vágásra a nyakunkot el nem vágja, hát azér szeretett gazdánk hónap hat órakor három ety széjbe az ajtuó előtt állunk, hogy egy vágásra elvágjad a fejünk.

De a szegény legény busult, hogy az üő szeretett kutyáit hogy bírja elpusztítani, a kik üöt megmentették. De a kutyák aszt monták, ha nem teszi meg, hát vége életinek. Szegény fejének nem vót kargya, kése, a mivel egy vagasra levágja a nyakikat. Elutazott a bíruóhoz, kérte szüveskegyék vaty kiést, vaty kardot adni, mert nē, hogy van neki a sorsa. A bíró bévezette ety házbo, ott voltak félakasztva kardok, kések. Válogattak ott s egy rozsdás leszökött a szegről a füödre. Ő aszt hazavitte még mekfente, de üő akkor éjcaka még álmodni sem bírt bujában. Reggel, mikor kivirradott, ment ki a kardval, a három kutya az ajtuóba állott. Csak rániésztek, mintha meksiraták vóna üöt. Mēkfordittyá haccorig a

kardot a kezín, még akkor lecsapja a nyakikra úgy, hogy a háromnak háromfelé esett a feje. A három kutyabüörtől elébujt három kirájfíju. Letérdeltek elibe, köszönték az üő juó cselekedetit, hogy megmentette üöket a kutyabüörtől, köszönték minden jószágát, még elvándorlottak onnat. No, most vót a szegény legénynek juh elég, pénz elég, az isten megáldotta mindennel. Miég elmentek a menyasszony után, elhoszták asztot is nagy vigon, oj naccerü

bált építettek, mej keresztül halcott heted hiét országón, miég az Óperenciás tengeren es túl. Tál, tányér eliég vót, cipó, leves kevés vót, istenes embēr vót, ki ety falást kapott vót. Cinege cubók, nyírfa horog, havat ettek, vizet ittak, jegét haraptak. Tizenöt font piszok, mocsok, csak úgy laktak. Maratt belüőlle kiét darab, mint a kajakom.

(Brassói Lapok, 1899/13 és 14. számok)

● SZERKESZTŐSÉG

HÉTFALUSI HÍREK

X. Mozgóverseny Négyfaluban

A Zajzoni Rab István Középiskola diáktanácsa 2025. május 3-án X. alkalommal szervezi meg a Mozgóversenyt. A verseny idei témája a borbélyok kincsei. Jelentkezni 5 fős csapatokba lehet április 27-ig a plakáton található QR kódon vagy az instagram/facebook oldalon található linken. Az esemény főtámogatója a Communitas Alapítvány. Mindenkit szeretettel várnak. E-ZRI-vel előre!

Szülők majálisa

A Zajzoni Rab István Középiskola Szülőbizottsága 2025. május 10-én szervezi meg a hagyományos Szülők majálisát a ZRIK türkösi épületének az udvarán. Megkérjük minden osztály szülői közösségét, beszéljék meg a főzendő ételt, a kellékeket, alapanyagokat. Május első héten várjuk a tombolatárgyakat is, minden majálison résztvevő személy küldjön 20–25 lej értékben egy tombolacsomagot a titkárságra. Program: 09.30 Majális kezdete; 11.00 A tombola kisorsolása; 12.00 Főzőverseny kezdete; 12.30 Ebéd; 14.00 Fellépések, énekek és szavaltatok; 16.30 Takarítás, hazamenés.

Mesemaratón

A Hétfalusi Magyar Művelődési Társaság a Szülők majálisával párhuzamosan, 2025. május 10-én szervezi mega hagyományos Mesemaratónját a Zajzoni Rab István Középiskola türkösi épületében. Minden korosztályt szeretettel várunk! Meséink tárháza szinte végtelen, meséljünk tovább, adjuk elő ezeket nagy lelkesedéssel!

12. Hétfalusi Ifjúsági Napok

2025. május 16–18. között rendezi a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub a12. Hétfalusi Ifjúsági Napokat-(HIN). Amint ezt már a résztvevők megszokhatták, minden évben más tematika köré épül az esemény. Az idén sem lesz másképp, és a fiatalok na három nap alatt Bazi nagy csángó lagzit tartanak. Jelentkezni május

11-ig lehet 6–8 tagból álló csapatokban, amelyekben legalább 2 lánynak és 2 fiúnak kell lennie. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Alkotóműhely

„Nézd: áldott hímzés, halk pompával omló” (Tóth Árpád)

2025. május 17-én 10 órától várjuk mindazokat a négyfalusi Népi alkotóműhelybe (Türkös, Brassói út 167), akik a barcasági csángó hímzéskultúrával szeretnének megismerkedni. Keresztszemes mintáinkat Veres Emese Gyöngyvér mutatja be és oktatja. A műhelymunka ára 75 lej, amely tartalmazza az anyagköltséget, valamint kávét, teát és némi rágcálnivalót.

Népdalest

2025. május 30-án 19 órai kezdettel várjuk a népdal és népzene rajongóit Négyfaluba, a csernátfalusi evangélikus egyházközség gyülekezeti termébe (Négyfalu-Csernátfalu, Brassói sugárút 48). Erőssné Sándor Judit népdalénekes, zenepedagógus barcasági népdalokat tanít, ezt követően pedig a Négyfalusi Trió húzza a talpalávalót. A belépő nincs, de adományokat elfogadunk, amelyeket a népzene további oktatására fordítunk. Mostani alkalmunkat a Hagymányok Háza Sepsiszentgyörgy Irodája támogatja, a Barcasági Csángó Alapítvány és a Négyfalusi Trió szervezi.

Jutalomkirándulás

A Zajzoni Rab István Középiskola hagyományos jutalomkirándulását idén június 5–8. között szervezzük meg Csehországba a Morva karszt vidékére. Minden 9,50-nél nagyobb átlagú diák jogosult részt venni a jutalomkiránduláson.

György Papp Margit emlékévé

A György Papp Margit születésnap rendezvény, valamint az emlékház megnyitása pünkösdszombat, azaz június 8-án lesz. Részletekkel a későbbiekben jelentkezünk.

• HOCHBAUER GYULA (SZERK.)

AZ ÉLET ÉLMÉNY AKKOR IS, HA NEM MINDIG RÓZSÁS

(Folytatás az 1. oldalról.)

Épp a Tömös partján voltunk, és beállt a hideg vízbe, s az a hirtelen lehűlés... Megcsinálták a hátgerincpunkciót, és abban a pillanatban agyvérzést kapott és másnap meghalt a gyerek. Úgyhogy tényleg nem paralizis volt, hanem napszúrás. S akkor én egy olyan idegösszeomlást kaptam... Tesék elképzelni, hogy ilyen fehér lettem, mint vagyok most. Negyven éve fehér vagyok.

S a másik két gyerek az hol él?

Az egyik az itt van férjnél Csernátfaluban, a másik lányom Szentgyörgyön Musát Gyula felesége, román-német szakos tanárnő.

És azt akarom még mondani, hogy néha különleges dolgok is történnek az életben. Körülbelül két hónapra a gyerek halála után... én azt is kell mondjam, hogy én a bolondulás határán álltam: nem tudtam kimenni az utcára. S akkor másnap, temetés után az idegsokktól kaptam egy ilyen kezdődő bélcsavarodást, s akkor operáltak.

Kilábaltam valahogy, és rá, mondom két hónapra álmodtam, hogy otthon voltam a Sörkertben nagyapáméknál. Ott laktunk, s az ajtó pontosan rányílt a kertre. Egy hatholdas kertjük volt nagyapáméknak... egészen ki... most az egész kertben ott van a Movila negyed Csernátfaluban, s ott van a malom az udvaron, ahol volt a Sörkert, a kuglipálya s minden... És a kert abban a részében baloldalt 32 diófa sorba ültetve, öt sor diófa. Úgy álmodtam, hogy a diófa fölött egy tüzes csóva megjelent az égen. Mennydörgött, villámlott és egyszer kinyílik az az egész minden, mint egy könyv, és így felemelt kézzel, két ujját felemelve megjelenik Isten... úgy tudtam, hogy Isten. Fehér ingben, de csak idáig, ilyen hosszú szakállal, vállig érő fehér haj. Hát jaj, én nem is tudom... És így felemelte a kezét és azt mondta: Emeld fel a fejedet és tekints rám! Soha ne nézz a föld felé, mert én téged vezetlek! Ne búsulj! Evvel becsukódott az ég. És ugyanabban a pillanatban következik egy nagy zaj a verandán. Ez pontosan éjjel 12-kor történt. Egy nagy zaj a verandán. És érdekes! Akkor ez a szoba még nem volt a mienk, és ebben a szobába álmodtam. Álmodtam, hogy kinyílt ez az ajtó, és egy szamarfej jelenik meg, s jön befelé, s jobboldalt, ahol áll a fiatalúr most, ott van Krisztus és vezeti a szamarat a kötőfék egyik oldalában, s a másikon a kicsi fiam, úgy csipeszkedett rá. És azt mondta, hogy édesanyám, s a hátán

ült két leányka: az egyik egész picike volt, s a másik egy olyan két és fél – hároméves leányka, és azt mondta, hogy édesanyám, ne sírj többet, a sírom tele van vízzel, és én megfulladok. Hoztam neked két kislányt: a kékszemű Mária Antónia s a barna az Gabriella Margit. Hát a leányaimnak, azt hiszem, csak egy 3 évvel ezelőtt mondtam el, mert azt kérdezték, hogy miért ez a nevük. Soha nem mertem volna megmászítani, mikor az orvosok lemondtak róla, hogy nekem soha az életben gyermekem nem születik. Azt mondták már akkor. Hát elképzelem, hogy én milyen állapotban voltam. Valóban ez megtörtént, bejött, de amikor eltűnt az egész kép, akkor én felugrottam az ágyból, de nem is tudom, ha ébren voltam. Mert én csak akkor vettem észre magam, amikor az utcából jöttem vissza. Elindultam szaladni, hogy keressem... mert meg akartam győződni, de akkor bejöttem, és leültem a fotelbe... És ebből az egész látványból született egy... azt kell, hogy mondjam, hogy egy inkább ballada.

A Margit néni nevét említette a mostani táncsoport vezetője, hogy a csángó lánytáncot György-Papp Margit nénitől tudjuk. Azzal is tetszett foglalkozni?

Igen. Ó, igen én nagyon szerettem, az iskolába is betanítottam a leánykákat, mikor a 3-as iskolánál voltam 5 évig!

E sokrétű tevékenység közül melyik áll a legközelebb Margit nénihez?

Nekem minden, minden. Én nem tudok választani.

Ezért a sokrétű tevékenységért sok elismerésben volt része Margit néninek. Tetszett mondani a beszélgetés elején, hogy hány oklevél...

Hát van 46. És 16 éremem van: arany, ezüst és bronz.

Mi volt a legkellemesebb élmény a Margit néni életében?

Hát a gyerekek...

*
* * *

(Megjegyzés: A lejegyzés tiszteltben tartotta a hangzó szöveget, és csak, ahol a pontos megértés megkívánta, ott árnyalta, ugyanis így hitelesebb képet adhat mind az interjúalany személyiségéről, mind az elbeszélte tartalmakhoz való viszonyáról. Az átdolgozott szöveg kevésbé illett volna a korabeli népi kultúrával is kapcsolatos tartalomhoz. Érdemes összevetni az elbeszélte tartalmat az elbeszélő képével is. / Hochbauer Gyula /)

Az interjút Bálint Ferenc készítette.

• VERES EMESE GYÖNGYVÉR, HLAVATHY ZSUZSANNA

HÉTFALUBAN AZ A SZOKÁS, ÍRVA SZÉP A PIROS TOJÁS

A Barcasági Csángó Alapítvány rendezvényeinek sorában hagyományává vált már pár éve a nagypénteki tojásírás éjszakája. Mint tudjuk, „Jézusnak a vére festette be a tojást, mikor Mária s Magdolna ment Jézushoz a keresztra alá. Vitték a fehér tojást, s ijedtükbe letették a tojásokat, s Jézus vére rájuk csöpögött s pirosra festette. S akkor ennek emlékére, legalábbis nekem így magyarázta a nagyapám s a nagynéném, festjük a tojást.” – mondta György Papp Margit, 1994-ben. A hétfalusi szokás szerint a tojások színe piros ugyan, ám hímes. A sepsiszentgyörgyi Guzsalyas Alapítvány

rendezvényének mintájára elkezdtek szervezni a tojásírás éjszakáját. A hagyományossá vált rendezvény az idén elérte a tér maximális befogadóképességét. Több mint 75 személy látogatott el a tevékenységre, és 700 körüli a megírt tojások száma. A számok azért nem teljesen pontosak, mert vannak olyan résztvevők, akik nem „írták alá” a jelenléti füzetet. Köszönjük Gödri Annának a sokadik jelenlétét, oktatást és segítségét, Jakab Csengének, Bencze Margitnak és Székely Gyöngyinek az önzetlen segítséget, valamint hálásak vagyunk Bandi Emesének, hogy mindent olyan szépen visszaadta képeink.

